

УДК 330 : 658 : 657

JEL Classification M41; M21

DOI: 10.32515/2413-340X.2018.33.144-152

Л.В. Кононенко, доц., канд. екон. наук

Центральноукраїнський національний технічний університет, м. Кропивницький, Україна

Інноваційний розвиток системи бухгалтерського обліку як інформаційного забезпечення діяльності підприємства

У статті здійснено дослідження інноваційного розвитку системи бухгалтерського обліку як інформаційного забезпечення діяльності підприємства та обґрунтована необхідність оптимізації форм бухгалтерського обліку за порядком оформлення у відповідності як з можливостями автоматизованих систем, так і з вимогами зовнішнього середовища. Доведена циклічність еволюції форм бухгалтерського обліку відповідно до класичної теорії розвитку.

інноваційний розвиток, підприємство, інформаційне забезпечення, еволюція, бухгалтерська інформаційна система

Л.В. Кононенко, доц., канд. екон. наук

Центральноукраїнський національний технічний університет, г. Кропивницький, Украина

Инновационное развитие системы бухгалтерского учета как информационного обеспечения деятельности предприятия

В статье исследовано инновационное развитие системы бухгалтерского учета как информационного обеспечения деятельности предприятия и обоснована необходимость оптимизации форм бухгалтерского учета по порядку оформления в соответствии как с возможностями автоматизированных систем, так и с требованиями внешней среды. Доказана цикличность эволюции форм бухгалтерского учета в соответствии с классической теорией развития.

инновационное развитие, предприятие, информационное обеспечение, эволюция, бухгалтерская информационная система

Постановка проблеми. Роль інновацій у підвищенні ефективності діяльності підприємств не підлягає сумніву, адже саме нововведення для підприємства є основою творчого процесу, який призводить до підвищення конкурентоспроможності як окремого підприємства, так і економіки країни в цілому. Перші місця у світових рейтингах конкурентоспроможності національних економік займають країни, у яких видатні здобутки обумовленні залученням саме інноваційних чинників. Це стосується і інноваційного розвитку системи бухгалтерського обліку, який насамперед полягає у оптимізації форм бухгалтерського обліку як за видом засобів для ведення бухгалтерського обліку, так і за порядком їх оформлення.

Інноваційний розвиток системи бухгалтерського обліку, як інформаційного забезпечення діяльності підприємства, є нерозривною частиною інноваційного процесу підприємства. На сьогодні спостерігається невідповідність існуючої системи бухгалтерського обліку вимогам сучасної економіки, що обумовлює необхідність дослідження інноваційного розвитку системи бухгалтерського обліку як інформаційного забезпечення діяльності підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання впливу інновацій на діяльність підприємств, у тому числі і на інноваційний розвиток системи бухгалтерського обліку як інформаційного забезпечення підприємств, досліджували у своїх працях як іноземні, так і вітчизняні вчені. Так, напрацювання В. М. Аньшина [9] присвячені концепціям, стратегіям і механізмам інноваційного розвитку. Проблеми вдосконалення облікового процесу в інноваційному розвитку інформаційних технологій та зміст інновацій в обліку, контролі та аналізі досліджував М. М. Бенько [2; 3]. Загальним питанням організації інноваційної діяльності та інноваційного

менеджменту присвячені дослідження О. І. Волкова [7], П. П. Микитюка [17] та Р. А. Фатхутдінова [25]. Питанням перегляду основних напрямів удосконалення бухгалтерського обліку і звітності, узгодження інформаційного забезпечення підприємств України з міжнародними стандартами та визнанню існуючих недоліків побудови бухгалтерського обліку в Україні і розробці пропозицій щодо їх усунення присвячені праці В.Б. Моссаковського [19-20]. І.К. Дрозд [8] у своїх дослідженнях розглядала питання поглиблення теоретичних засад консолідації фінансової звітності на базі використання інформаційних технологій cloud computing забезпечення. Розробці теоретико-методологічних аспектів формування облікової політики, орієнтованої на вирішення стратегічних, тактичних завдань розвитку підприємства присвячені праці Т.А. Бурової [5]. О.М. Вакульчик [6] досліджував напрями вдосконалення концептуальної основи обліку та звітності в Україні з урахуванням вимог міжнародних стандартів і законодавства Європейського Союзу на основі дослідження розбіжностей національних стандартів бухгалтерського обліку та міжнародних стандартів фінансової звітності. Праці С.Ф. Легенчука [13-15] присвячені питанням розробки комплексу заходів щодо прогресивного розвитку бухгалтерського обліку, як головної інформаційної системи сучасних підприємств; ідентифікації та аналізу шляхів розвитку бухгалтерського відображення господарської реальності в умовах використання багатоваріантної методології. Проте, інноваційний розвиток системи бухгалтерського обліку як інформаційного забезпечення діяльності підприємства досліджено недостатньо.

Постановка завдання. Метою статті є дослідження інноваційного розвитку системи бухгалтерського обліку як інформаційного забезпечення діяльності підприємства та обґрунтування необхідності оптимізації форм бухгалтерського обліку за порядком оформлення у відповідності як з можливостями автоматизованих систем, так і з вимогами зовнішнього середовища (потреб системи управління).

Виклад основного матеріалу. Формування достовірної і повної інформації на рівні підприємства як для облікових потреб, так і для потреб аудиторів, аналітиків, економістів та менеджерів усіх рівнів відбувається саме у бухгалтерській інформаційній системі. Ця система відноситься до складних, має цілісну ієрархічну структуру з багатограними зв'язками та складними функціями управління, що пов'язано з обміном зовнішніх і внутрішніх інформаційних потоків, багатоваріантністю видів інформації, яка циркулює в цій системі.

Бухгалтерська інформаційна система активно впливає на об'єкт управління та зовнішнє середовище шляхом створення, накопичення та забезпечення їх достовірною та повною інформацією, а об'єкт управління і зовнішнє середовище – на бухгалтерську інформаційну систему (рис. 1), що створює відкриту інформаційну систему, яка є активно – адаптивною (активність гнучких систем обліку полягає в активізації впливу на об'єкт управління (зовнішнє середовище); а адаптивність – у змінах елементів системи відповідно до змін зовнішнього середовища (потреб системи управління), які повинні мати попереджувальний характер [10; 12; 24; 26]. Саме ці обставини обумовлюють необхідність інноваційного розвитку інформаційного забезпечення діяльності підприємств.

Ретроспективний аналіз інноваційного розвитку бухгалтерського обліку дає підстави стверджувати, що, в основному, він був пов'язаний із змінами форм бухгалтерського обліку.

Рисунок 1 – Інформаційно-кібернетична система бухгалтерського обліку

Джерело: розроблено автором на основі [10; 12; 24; 26].

На рис. 2 наведена послідовність виникнення форм обліку (виокремлено три основних стадії їх розвитку) та інноваційних технологій, які безпосередньо з самим обліком не були пов'язані. Отже, інноваційні зміни у формах обліку були обумовлені інноваційним розвитком технологій у інших сферах.

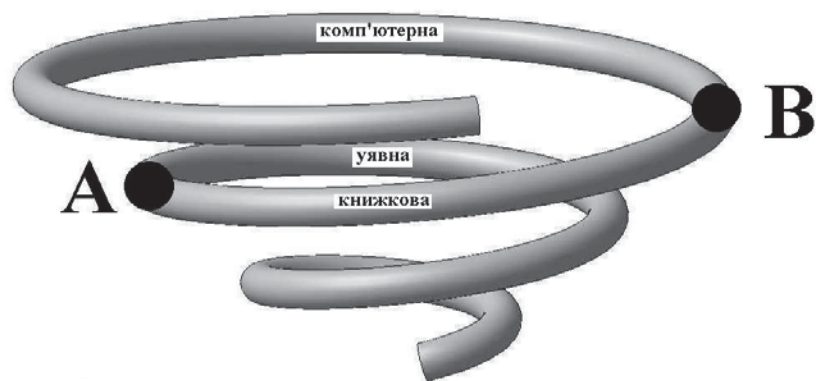
Рисунок 2 – Послідовність виникнення форм бухгалтерського обліку

Джерело: розроблено автором на основі [16].

Крім того, традиційні періодизації розвитку форм обліку виокремлюють дві основні класифікаційні ознаки їх поділу у часовому континуумі: по-перше, за видом засобів для ведення бухгалтерського обліку (рис. 3), а по-друге, за порядком оформлення (рис. 4).

На сучасному етапі спостерігається “повернення” до уявної форми обліку, тому що комп'ютерна форма за способом обробки інформації ближче до уявної ніж до книжкової. Так, комп'ютерна форма обліку, як і уявна, потребує введення інформації у систему та здійснюється автоматично. Еволюція форм обліку відбувається відповідно до класичної теорії розвитку і передбачає циклічні зміни, які у складних відкритих системах (до яких відноситься і бухгалтерська інформаційна система) недостатньо тлумачити як невідпинну еволюцію в одному напрямку.

Інформаційна система бухгалтерського обліку відноситься до складних, що обумовлює характер розвитку в ній еволюційних змін. Сучасна теорія Всесвіту передбачає наявність двох рівнів еволюції складноорганізованих систем.

А – винахід і масове використання письменності,
 В – винахід і масове застосування обчислювальної техніки

Рисунок 3 - Послідовність виникнення форм бухгалтерського обліку за видом засобів для ведення бухгалтерського обліку згідно з класичною теорією розвитку
 Джерело: розроблено автором на основі [11].

А – винахід і масове використання письменності,
 В – винахід і масове застосування обчислювальної техніки

Рисунок 4 – Послідовність виникнення форм бухгалтерського обліку за порядком оформлення згідно з класичною теорією розвитку
 Джерело: розроблено автором на основі [11].

Для першого рівня є характерним усталеність, лінійність і передбачуваність (що відповідає досить короткому відрізку будь-якої кривої), для другого – неусталеність та не лінійність [11].

Концепція Медведєва М.Ю. [16], що до розвитку форм бухгалтерського обліку, відповідає класичній теорії розвитку лише до «точки винаходу обчислювальної техніки». Цей етап відповідає першому рівню еволюції складноорганізованих систем, і характеризується лінійним рівнянням. Що ж стосується комп'ютерної форми обліку, то для цього етапу розвитку є характерним другий рівень, який не є лінійним.

Саме на цьому етапі, згідно з класичною теорією розвитку, починається новий цикл (рис. 3, 4). Інноваційний розвиток форм обліку є цілеспрямованим та незворотнім внаслідок циклічного переходу на якісно новий рівень. При цьому, складова розвитку, будучи багатофакторним процесом, обумовлює комп'ютерну форму обліку як більш прогресивну (наочно зближення комп'ютерної та уявної форм обліку наведені на рис. 3).

Інноваційний розвиток форм бухгалтерського обліку за видом засобів для ведення бухгалтерського обліку та за порядком оформлення відбувався циклічно, згідно з класичною теорією розвитку і, крім того, паралельно (табл. 1).

Таблиця 1 – Інноваційний розвиток форм бухгалтерського обліку за різними класифікаційними ознаками

Стадії розвитку форм бухгалтерського обліку	За видом засобів для ведення бухгалтерського обліку	За порядком оформлення
1	2	3
I	Уявна	Уявна реєстрація фактів господарського життя
A	Період переходу від уявної до книжкової	Реєстрація фактів господарського життя за допомогою письменності
II	Книжкова	Меморіально-ордерна, журнально-ордерна з використанням письменності на паперових носіях
B	Період переходу від книжкової до комп'ютерної	Меморіально - ордерна, журнально-ордерна з використанням обчислювальної техніки
III	Комп'ютерна	?

Джерело: розроблено автором на основі [4; 11].

У табл. 1 окрім етапів інноваційного розвитку форм бухгалтерського обліку наведені періоди переходу від однієї форми до іншої (стадії розвитку форм бухгалтерського обліку А, В). Отже, для зміни форми обліку потрібен певний час. Сучасний етап інноваційного розвитку форм обліку можна віднести саме до такого переходу (В), який характеризується еволюційними змінами не тільки у технологіях ведення бухгалтерського обліку, а і у процедурах та способах (але не за порядком оформлення) відображення облікового спостереження (запровадження клоуд - комп'ютерних («хмарових») технологій) [7; 20].

Висновки та перспективи подальших досліджень. Сучасний етап інноваційного розвитку інформаційного забезпечення діяльності підприємств характеризується лише технічним адаптуванням форм бухгалтерського обліку за порядком оформлення до вимог комп'ютерних систем та систем «хмарових обчислень», що обумовлює необхідність розробки шляхів їх оптимізації за порядком оформлення у відповідності як з можливостями автоматизованих систем, так і з вимогами зовнішнього середовища (потреб системи управління). Доцільність розробки цього напряму підкреслюють і тенденції класичної теорії розвитку (у тому числі і інноваційного).

Перспективи подальших досліджень у даному напрямі пов'язані із розробкою шляхів оптимізації інноваційного розвитку системи бухгалтерського обліку як інформаційного забезпечення діяльності підприємства з врахуванням вимог зовнішнього середовища.

Список літератури

1. Ахмятов М.К. Концепция интеллектуального обеспечения инновационного развития предпринимательства [Текст] : автореферат диссертации на соискание ученой степени д-ра экон.наук : 08.00.05 / Мавлит Калимович Ахмятов. – СПб., 2010. – 44 с.
2. Бенько М. М. Зміст інновацій в обліку, аналізі і контролі як адаптивної реакції на зміни економічних процесів [Електронний ресурс] / М. М. Бенько // Економічні науки. Серія : Облік і фінанси. – 2013. – Вип. 10(5). – С. 5–14. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecnof_2013_10\(5\)_3](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecnof_2013_10(5)_3).
3. Бенько М.М. Вдосконалення облікового процесу в інноваційному розвитку інформаційних технологій [Електронний ресурс] / М. М. Бенько // Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Сер. : Економічні науки. – 2010. – Вип. 25(1). – С. 173–177. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpchdtu_2010_25\(1\)_40](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpchdtu_2010_25(1)_40)
4. Бутинець Ф.Ф. Організація бухгалтерського обліку [Текст] : підручник [для студентів спеціальності 7.050106 “Облік і аудит” вищих навчальних закладів] / Ф.Ф. Бутинець, О.П. Войналович, І.Л. Томашевська; за ред. д.е.н., проф. Ф.Ф. Бутинця. – [4-е вид., доп. і перероб.]. – Житомир: ПП “Рута”, 2006. – 528 с.
5. Бурова Т. А. Інформаційні основи облікової політики та шляхи їх удосконалення [Електронний ресурс] / Т. А. Бурова // Науковий вісник Полісся. – 2016. – Вип. 2. – С. 73–78. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvp_2016_2_13.
6. Вакульчик О. М. Удосконалення концептуальної основи фінансової звітності підприємств у процесі адаптації бухгалтерського обліку до міжнародних стандартів [Електронний ресурс] / О. М. Вакульчик, В. Г. Васильєва // Вісник Академії митної служби України. Серія : Економіка. – 2015. – № 1. – С. 11–16. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vamsue_2015_1_4.
7. Волков О. І., Денисенко М. П. Економіка та організація інноваційної діяльності [Текст] : підручн. / О. І. Волков, М. П. Денисенко ; за ред. О. І. Волкова та М. П. Денисенко. – К. : Центр учбової літ., 2007. – 662 с.
8. Дрозд І. К. Інформаційні технології як фактор удосконалення облікових процесів [Електронний ресурс] / І. К. Дрозд, В. О. Вдовіченко // Незалежний аудитор. – 2013. – № 4. – С. 2–11. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Na_2013_4_3.
9. Инновационный менеджмент. Концепции, многоуровневые стратегии и механизмы инновационного развития [Текст] : учеб. пособ. / В. М. Аньшин, В. А. Колоколов, А. А. Дагаев, Л. Г. Кудинов. – [3-е изд., перераб. и доп.]. – М. : Дело, 2007. – 584 с.
10. Кононенко Л. В. Інноваційні технології у бухгалтерському обліку [Електронний ресурс] / Л. В. Кононенко // Финансы, учет, банки. – 2014. – Вып. 1. – С. 161–166. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fub_2014_1_23.
11. Кремень В.Г. Філософія [Текст] : Підр. для вищ. шк./ В.Г. Кремень, М.І. Горлача. – Х.: Прапор, 2004. – 736 с.
12. Кропивко М.Ф. Основи архівно-комп'ютерної форми обліку [Текст] / М.Ф. Кропивко, М.І. Козак, Е.П. Похіленко, Е.П. Романова; за ред. Саблука П.Т. – К.: ІАЕ УААН, 2004. – 131 с.
13. Легенчук С. Ф. Бухгалтерська реальність як об'єкт інституційних досліджень [Електронний ресурс] / С.Ф. Легенчук // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – 2014. – № 794. – С. 188–200. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VNULPM_2014_794_28.
14. Легенчук С.Ф. Основні тенденції у сфері бухгалтерського обліку: шляхи розвитку в XXI столітті [Електронний ресурс] / С. Ф. Легенчук, А. В. Рабошук // Облік і фінанси. – 2016. – № 1. – С. 32–37. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Oif_apk_2016_1_7.
15. Легенчук С.Ф. Шляхи розвитку бухгалтерського відображення господарської реальності в світлі удосконалення концепції багатоваріантності методології бухгалтерського обліку [Електронний ресурс] / С.Ф. Легенчук // Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. - 2017. – № 8. – С. 91-98. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efmarpr_2017_8_10.
16. Медведев М. Ю. Общая теория учета: естественный, бухгалтерский и компьютерные методы [Текст] / М. Ю. Медведев. – Москва: Издательство «Дело и сервис», 2001. – 752 с.
17. Микитюк П. П. Інноваційний менеджмент [Текст] : навч. посіб. / П. П. Микитюк. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 400 с.
18. Мних Є. В., Брадул О. М. Концепція побудови комп'ютерної інформаційної системи обліку діяльності корпорацій [Текст] / Є. В. Мних, О. М. Брадул // Бухгалтерський облік і аудит. – 2008. – № 4. – С. 41–45.
19. Моссаковський В. Б. Шляхи удосконалення обліку у сільськогосподарських підприємствах [Електронний ресурс] / В. Б. Моссаковський // Облік і фінанси. – 2012. – № 1. – С. 30–35. – Режим

- доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Oif_apk_2012_1_6.
20. Моссаковский В. Основные направления усовершенствования учета в Украине [Электронный ресурс] / В. Моссаковский, Т. Кононенко // Бухгалтерский учет и аудит. – 2014. – № 6. – С. 35–40. – Режим доступа: http://nbuv.gov.ua/UJRN/boau_2014_6_5.
 21. Павлюковець М.П. Теоретико-методологічні засади запровадження клауд-комп'ютерної форми обліку [Електронний ресурс] / М. П. Павлюковець // Облік і фінанси. – 2012. – № 1. – С. 149–151. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Oif_apk_2012_1_34.
 22. Палій В. Ф. Актуальные вопросы теории бухгалтерского учета [Текст] / В. Ф. Палій // Бухгалтерский учет. – 2005. – №3. – С. 45-48.
 23. Про інноваційну діяльність : закон України № 40-IV від 04.07.2002 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.
 24. Савченко В.М. Тенденції розвитку функцій бухгалтерського обліку в аграрній сфері [Текст] / В.М. Савченко. // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету: Економічні науки. – Кіровоград: КНТУ, 2005. – Вип. 7, ч. I. – С.209–214.
 25. Фатхутдинов Р. А. Инновационный менеджмент [Текст] : учебн. для вузов. – 6-е изд. / Р. А. Фатхутдинов. – СПб : Питер, 2008. – 448 с.
 26. Ширококов В.Г. Активно-адаптивная система бухгалтерского учета в сельском хозяйстве: концептуальные подходы, теория и практика [Текст] : дис. ... д-ра экон. наук. – Воронеж -2002
 27. Шумпетер Й.А. Теория экономического развития: пер. с англ. [Текст] / Й. А. Шумпетер; под. ред. В. С. Автономова. – М. : Директмедиа Паблишинг, 2008.

References

1. Akhmyatov, M. K. (2010). Kontsepsiya intelektualnogo obespecheniya innovatsionnogo razvitiya predprinimatelstva [Concept of intellectual support of innovative development of entrepreneurship]. *Extendet abstract of Doctor's thesis*. Sankt-Peterburg [in Russian].
2. Benko, M. M. (2013). Zmist innovatsii v obliku, analizi i kontroli yak adaptyvnoi reaktsii na zminy ekonomichnykh protsesiv [Content of the innovation in the accounting, analysis and control as an adaptive response to changes in economic processes]. *Ekonomichni nauky. Serii : Oblik i finansy – Economic Sciences. Series: Accounting and Finance, 10(5)*, 5-14. Retrieved from [http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecnof_2013_10\(5\)_3](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecnof_2013_10(5)_3) [in Ukrainian].
3. Benko, M. M. (2010). Vdoskonalennia oblikovoho protsesu v innovatsiinomu rozvytku informatsiinykh tekhnolohii [Improvement of the accounting process in the innovative development of innovative technologies]. *Zbirnyk naukovykh prats Cherkaskoho derzhavnoho tekhnolohichnoho universytetu. Ekonomichni nauky – Collected Works "ChSTU Bulletin. Series: Economics"*, 173-177. Retrieved from [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpchdtu_2010_25\(1\)_40](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpchdtu_2010_25(1)_40) [in Ukrainian].
4. Butynets', F.F., Vojnalovych, O.P., & Tomashev'ska, I.L. (2006). *Orhanizatsiia bukhhalterskoho obliku: pidruchnyk [Organization of accounting]*. Butynets' F.F. (Ed.). (4th ed.). Zhytomyr: PP "Ruta" [in Ukrainian].
5. Burova, T. A. (2016). Informatsiini osnovy oblikovoi polityky ta shliakhy yikh udoskonalennia [Information basis of accounting policies and ways of their improvement]. *Naukovyi visnyk Polissia – Scientific Bulletin of Polissia, 2*, 73-78. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvp_2016_2_13 [in Ukrainian].
6. Vakulchuk, O. M., & Vasyl'ieva, V. H. (2015). Udokonalennia kontseptualnoi osnovy finansovoi zvitnosti pidpriemstv u protsesi adaptatsii bukhhalterskoho obliku do mizhnarodnykh standartiv [Improvement of conceptual basis of financial reporting of enterprises in the process of adaptation of accounting to international standards]. *Visnyk Akademii mytnoi sluzhby Ukrainy. Serii : Ekonomika – Bulletin of the Academy of Customs of Ukraine. Series: Economics, 1*, 11-16. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/vamsue_2015_1_4. [in Ukrainian].
7. Volkov, O. I., & Denysenko, M. P. (Eds.). (2007). *Economics and organization of innovation activities*. Kyiv: Tsentr uchbovoi lit [in Ukrainian].
8. Drozd, I. K., & Vdovichenko, V. O. (2013). Informatsiini tekhnolohii yak faktor udokonalennia oblikovykh protsesiv [Information technology as a factor to improve accounting processes]. *Nezalezhnyi audytor – Independent Auditor, 4*, 2-11. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Na_2013_4_3 [in Ukrainian].
9. Anshin, V. M., Kolokolov, V. A., Dagaev, A. A., & Kudinov, L. G. (2007). *Concepts, multi-level strategies and mechanisms of innovative development*. (3d ed.). Moscow: Delo [in Russian].
10. Kononenko, L. V. (2014). Innovatsiini tekhnolohii u bukhhalterskomu obliku [Innovative technologies in accounting]. *Fynansu, uchet, banky – Finance, accounting, banks, 1*, 161-166. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fub_2014_1_23 [in Ukrainian].
11. Kremen, V.H., & Horlacha, M.I. (2004). *Filosofiiia [Philosophy]*. Kharkov: Prapor [in Ukrainian].

12. Kropyvko, M.F., Kozak, M.I., Pokhilenko, E.P., & Romanova, E.P. (2004). *Osnovy arkhivno-komp'uternoi formy obliku [Fundamentals of archival-computer accounting forms]*. P.T. Sabluka (Ed.). Kyiv: IAE UAAAN [in Ukrainian].
13. Lehenchuk, S.F. (2014). Bukhhalterska realnist yak ob'iekt instyutysiinykh doslidzhen[accounting reality as a subject of institutional research]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu "Lvivska politekhnikha". Menedzhment ta pidpriemnytstvo v Ukraini: etapy stanovlennia i problemy rozvytku - Bulletin of the National University "Lviv Polytechnic". Management and Entrepreneurship in Ukraine: Stages of Development and Development Issues*, 794, 188-200. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/VNULPM_2014_794_28 [in Ukrainian].
14. Lehenchuk, S.F. (2016). Osnovni tendentsii u sferi bukhhalters'koho obliku: shliakhy rozvytku v KhKhI stolitti [Major Tendencies in Accounting: ways of Development in the XXI Century]. *Oblik i finansy – Accounting and finance*, 1, 32-37. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Oif_apk_2016_1_7 [in Ukrainian].
15. Lehenchuk, S. F. (2017). Shliakhy rozvytku bukhhalterskoho vidobrazhennia hospodarskoi realnosti v svitli udoskonalennia kontseptsii bahatovariantnosti metodolohii bukhhalterskoho obliku [Ways of development of accounting reflection of an economic reality in the light of the development of the accounting methodology multivariate concept]. *Ekonomika. Finansy. Menedzhment: aktualni pytannia nauky i praktyky – Economy, finances, management topical issues of science and practical activity*, 8, 91-98. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/efmapnp_2017_8_10 [in Ukrainian].
16. Medvedev, M. Yu. (2001). *Obshchaya teoriya ucheta: estestvennyy, bukhgalterskiy i kompyuternye metody [General theory of accounting: natural, accounting and computer methods]*. Moscow: Izdatelstvo «Delo i servis» [in Russian].
17. Mykytiuk, P. P. (2007). *Innovatsiinyi menedzhment [Innovation management]*. Kyiv: Tsentr uchbovoi literatury [in Ukrainian].
18. Mnykh, Ie. V., & Bradul, O. M. (2008). Kontseptsii pobudovy komp'uternoi informatsiinoi systemy obliku diialnosti korporatsii [The concept of building a computer information system for accounting corporations]. *Bukhhalterskiy oblik i audit – Accounting and auditing*, 4, 41–45 [in Ukrainian].
19. Mossakovskiy, V. B. (2012). Shliakhy udoskonalennia obliku u silskohospodarskykh pidpriemstvakh [Ways of improving accounting in agricultural enterprises]. *Oblik i finansy – Accounting and finance*, 1, 30-35. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Oif_apk_2012_1_6. [in Ukrainian].
20. Mossakovskiy, V. (2014). Osnovni napriamky udoskonalennia obliku v Ukraini [Main directions of accounting improvement in Ukraine]. *Bukhhalterskiy oblik i audit – Accounting and auditing*, 6, 35-40. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/boau_2014_6_5 [in Ukrainian].
21. Pavliukovets, M. P. (2012). Teoretyko-metodolohichni zasady zaprovadzhennia kloud-komp'uternoi formy obliku [Theoretical and methodological principles of introduction of a computer-based computer accounting form]. *Oblik i finansy – Accounting and finance*, 1, 149-151. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/boau_2014_6_5 [in Ukrainian].
22. Palii, V.F. (2005). Aktualnye voprosy teoryi bukhhalterskoho ucheta [Actual issues of accounting theory]. *Bukhhalterskiy ucheta – Accounting*, 3, 45-48. [in Ukrainian].
23. Pro investytsiynu diialnist : zakon Ukrainy № 1560-XII vid 18.09.1991 r. [On Investment Activity: Law of Ukraine No. 1560-XII of 18.09.1991]. zakon5.rada.gov.ua. Retrieved from <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1560-XII> [in Ukrainian].
24. Savchenko, V.M. (2005). Tendentsii rozvytku funktsii bukhhalterskoho obliku v aharnii sferi [Trends in the development of accounting functions in the agrarian sector]. *Naukovi pratsi Kirovohradskoho natsionalnoho tekhnichnoho universytetu. Ekonomichni nauky - Scientific works of the Kirovohrad state technical university. Economic sciences*, Vol.7, 1, 209-214 [in Ukrainian].
25. Fatkhutdinov, R. A. (2008). *Innovative management*. (6d ed.). Sankt- Peterburg: Piter [in Russian].
26. Shirobokov, V.G. (2002). Aktivno-adaptivnaya sistema bukhgalterskogo ucheta v selskom khozyaystve: kontseptualnye podkhody, teoriya i praktika [Active adaptive system of accounting in agriculture: conceptual approaches, theory and practice]. *Dodctor's thesis*. Voronezh [in Russian].
27. Shumpeter, J.A. (2008). *The theory of economic development*. V. S. Avtonomova (Ed.). Moscow: Direktmedia Publishing [in Russian].

Lesya Kononenko, Associate Professor, PhD in Economics (Candidate of Economic Sciences)

Central Ukrainian National Technical University, Kropyvnytskyi, Ukraine

Innovative Development of Accounting System as Information Support of Company Activity

Innovative development of the accounting system as information support of a company activity is a constituent part of the innovation process of the company. Nowadays, we observe inconsistency of the existing accounting system with the requirements of modern economy. This fact shows the necessity to study innovative

development of the accounting system as information support of a company and to substantiate the need for optimization of the forms of accounting according to the procedure of automated systems as well as the requirements of the environment.

The retrospective analysis of the innovative development of accounting makes possible to state that it was mainly associated with changes in accounting forms. Traditional cycles of the development of accounting forms are distinguished by two main classification features of their division in the time continuum: firstly, by the type of means of accounting, and secondly, according to the procedure of registration. At the same time, their innovative development of forms of accounting by type of means for accounting and the order of registration took place cyclically and in parallel according to the classical theory of development.

The modern stage of the innovative development of accounting forms can be considered as a transition which is characterized by evolutionary changes not only in accounting technologies but also in procedures and methods (but not in the order of registration) of accounting control (the introduction of computer-based "cloud" technologies).

Taking into account that information support of company activity is characterized only by technical adaptation of accounting forms according to the requirements of computer systems and "cloud" technologies, it becomes necessary to develop the ways of their optimization in accordance with the order of registration agreeing with the capabilities of automated systems as well as with requirements of external environment (management system requirements). The expediency of developing this trend is also highlighted by the tendencies of the classical theory of development (including innovation).

innovation development, company, information support, evolution, accounting information system

Одержано (Received) 20.03.2018

Прорецензовано (Reviewed) 22.05.2018

Прийнято до друку (Approved) 28.05.2018

УДК 657

JEL Classification H83; K2; M21

DOI: 10.32515/2413-340X.2018.33.152-164

І. В. Смірнова, доц., канд. екон. наук

Н. В. Смірнова, доц., канд. екон. наук

Центральноукраїнський національний технічний університет, м. Кропивницький, Україна

Національні та міжнародні стандарти обліку для державного сектору: особливості застосування

У статті узагальнені передумови реформування системи бухгалтерського обліку в державному секторі у світі та в Україні. Уточнено зміст категорії «державний сектор». Досліджено етапи міжнародної та вітчизняної стандартизації бухгалтерського обліку в державному секторі, зокрема, щодо запровадження міжнародних та національних стандартів бухгалтерського обліку для державного сектору. Запропоновані напрямки удосконалення нормативно-правової бази з бухгалтерського обліку та фінансової звітності в державному секторі

бухгалтерський облік, фінансова звітність, державний сектор, стандарти бухгалтерського обліку і фінансової звітності, глобалізація, стандартизація

И. В. Смирнова, доц., канд. экон. наук

Н. В. Смирнова, доц., канд. экон. наук

Центральноукраинский национальный технический университет, г. Кропивницкий, Украина

Национальные и международные стандарты учета для государственного сектора: особенности применения

В статье обобщены предпосылки реформирования системы бухгалтерского учета в государственном секторе в мире и в Украине. Уточнено содержание категории «государственный сектор». Исследованы этапы международной и отечественной стандартизации бухгалтерского учета в государственном секторе, в частности, разработка международных и национальных стандартов бухгалтерского учета для государственного сектора. Предложенные направления совершенствования нормативно-правовой базы бухгалтерского учета и финансовой отчетности в государственном секторе.

бухгалтерский учет, финансовая отчетность, государственный сектор, стандарты бухгалтерского учета и финансовой отчетности, глобализация, стандартизация